

Kozmutza Krónika

Újrajátszva

Kedves Olvasó! A Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolája lapjának legújabb - tanév végi számát tartja a kezében, amely mozaikszerűen villant fel egy-egy emléket. A tanév során az előző évek hagyományait követve újra és újra helyet kapnak iskolánk életében a különböző programok. Ezek számunkra keretet is jelentenek, a gyerekek számára mindig újabb élményt, tapasztalatot. Ezek közé ékelődtek be az idei tanévben olyan rendhagyó események, mint például a hidroterápiás és kutyaterápiás foglalkozások, lovaglás vagy a 3 iskola találkozó keretében a Weisz Fannival való találkozás is. Reméljük, hogy a következő tanév is tartogat a gyermekek és pedagógusok számára kellemes meglepetéseket - addig is olvassák szeretettel beszámolóinkat, élményeinket, amelyek színesebbé tették a gyermekek hétköznapjait.

Mi leszel, ha nagy leszel?

Jövőkép és pályaaorientáció iskolánkban

KISS CSILLA
igazgató

Mi leszel, ha nagy leszel? "Tűzoltó? Katona... " Hányszor szegezték nekünk gyermekkorunkban ezt a kérdést, és 4-5 évesen még könnyedén feleltünk is rá, de ahogy telt az idő, egyre nehezebb volt a válasz. Szülőként és pedagógusként nagy-nagy felelősség gyermekeinket, tanítványainkat olyan pálya felé irányítani, amely az ő álmaiknak, képességeiknek és a piac igényeinek egyaránt megfelel.

Marc Lorant

Iskolánk, a Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolája, egy nyitott szellemiségű, modern intézmény. Az utóbbi években kiemelt célunk a partnereinkkel való együttműködés

megerősítése és új partneri kapcsolatok keresése. Az iskola legfontosabb partnerei, a szülők szerepet kaptak a vezetésben és azáltal a döntéshozatalban, de az osztályban és az iskola szintjén is igyekeztünk jobban bevonni az együtt tevékenykedésbe, természetesen a pályaaorientációs tevékenységekbe is. A pályaválasztás ma már nem egy életre szóló választás, hanem egy irány, ami érdeklődésünknek, képességünknek jelenleg megfelel, és ami életpályánk alakulása során változhat. A pályaaorientáció alapelemei: a továbbtanulást, a munkába állást, a szabadidős tevékenységeket segítő reális önismeret, életszerű, gyakorlatorientált pályaválasztástámogatás, egy egészséges jövőkép kialakítása. Ez nem egy pillanatnyi döntéshozatal, hanem egy folyamat, amelyben igyekszünk maximálisan segíteni diákjainkat.

Az új partneri kapcsolatok kialakításával olyan iskolák felé nyitottunk, ahol végzős diákjaink továbbtanulási lehetőségeit próbáltuk előkészíteni és támogatni. Partnereink között vannak magyarországi iskolák, speciális szakiskolák, mint például a budapesti Siketek Iskolája, ahová hetedikes és nyolcadikos diákjaink el is látogattak, hogy közelről megtapasztalják, milyen lehetőségek, szakok állnak előttük, ha úgy döntenek, hogy ott folytatják tanulmányaikat. Beszélgethettek ott tanuló volt diákjainkkal, akik számítógépszerelő vagy bőrdíszműves szakon tanulnak tovább. Megtudtuk azt is, hogy új, számítógépes műszaki rajzoló szak is indul ősztől.

Új utakat nyitogattunk a magyar nyelven való továbbtanulásra itt helyben, Kolozsváron is hallássérült és más sajátos nevelési igényű diákjaink számára a Református Kollégium 3 éves szakosztályai felé. Itt idén két hallássérült kislány tanul a fodrász szakon, egy fiú a halmozottan sérültek osztályából a szakács szakon és négyen a volt "integrált" tagozatról különböző szakokon. Igyekszünk támogatni továbbra is őket és nyomonkövetni útjukat és reméljük, hogy sikerül nekik végigjárni ezt az utat és diplomát is szerezni. Terveink között szerepel a régi épület felújítása és itt helyben egy szakosztály beindítása azoknak a gyermekeinknek, akik sem a román

tannyelvű speciális szakiskolában, sem más iskolákban nem tudnák folytatni tanulmányaikat. A felújításhoz már megkaptuk az első támogatást Kolozs Megye Tanácsa részéről, és meg is kezdődött a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése (folytatás a 3. oldalon)

(folytatás a 2. oldalról)

Szeretnénk, hogy tanulóink megértsék a folyamatosan változó társadalmi-gazdasági környezethez történő alkalmazkodás szükségességét, amely a szakmai célok elérését segíti. Fontosnak tartjuk a közösségi életbe történő aktív bekapcsolódást, mely szükséges a szociális kompetenciák kialakításához és a valós társadalmi integrációhoz. Szeretnénk elérni, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű/ sajátos nevelési igényű/ hallássérült tanulóink életpályájuk során ne a társadalom leszakadó, gyakran rokkantnyugdíjasként gondoskodásra szoruló rétegéhez tartozzanak, hanem további tanulmányokra is képes, munkavégző és a társadalomba beilleszkedő felnőttekké váljanak. S hogy mi is lesz belőlük, tűzoltó-e vagy katona. . . nem is ez a legfontosabb, hanem az, hogy beteljesült, boldog emberek legyenek.

Szász Vivien I. B osztály

A havas Bucsinon

Sítábori emlékek

GOMBOS HAJNALKA
gyógypedagógus

Harmadik alkalommal került sor a Bucsinon megszervezett három napos sítáborra, ahol résztvettek a VII., VIII. A, VIII.B, X. osztály diákjai. Lehetőségük volt elsajátítani a sízés technikáit. Volt, aki a végén már ügyesen, önállóan csúszkált a lejtőn:)

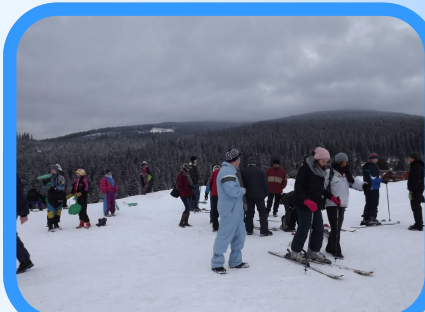
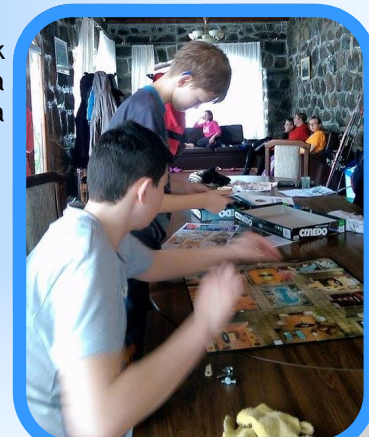
Hála a nagy hónapnak, gyermekeink sokat szánkóztak, hógolyóztak, hóembert építettek. A legnagyobb élmény a hójáró ("snowmobil") kipróbálása volt,

természetesen felnőtt felügyelettel.

Esténként társasjátékkal, filmnézéssel, zenehallgatással töltöttük az időt.

A kirándulás nagyon jól sikerült, gyermekeink önállóak voltak, sokat segítettek a házimunkában.

Köszönjük támogatóinknak, hogy újra lehetővé tették ezt a tábor.

Óvodai eseménynaptár

PETŐ JÚLIA
óvónő

Amikor leültem, hogy írjam meg ezt a cikket, csak úgy cikáztak a gondolatok a fejemben, hirtelen még időrendi sorrendbe se tudtam tenni azt a sok eseményt, ami az óvodánkban történt e tanév második félévében.

...de hát mire jó a csapatmunka és a telefon :), besegítettek a kollégák, no meg a gyerekek. Ebben az a remek, hogy mindenki másra emlékezett, mert más-más esemény volt rá nagyobb hatással, de mindenik esemény valakinek mélyen a

szívébe ivódott, tehát mindenért megérte.

Január végén családi napot szerveztünk, melyre minden gyereknek meghívtuk a szüleit. Célunk az volt, hogy szülők, pedagógusok jobban megismerjék egymást, mert sajnos az a tapasztalat, hogy a gyerekek szülei ritkán találkoznak egymással, mivel különböző településekről érkeznek, és legtöbbször különböző időpontokban viszik haza vagy hozzák vissza gyermekeiket. A szülők betekintést nyerhettek a pedagógusok mindennapi munkájába, együtt tornázhattak, tanulhattak gyermekeikkel. Leírhatatlan élmény volt ez nemcsak a gyermekeknek, hanem nekünk pedagógusoknak is. Látni, hogyan bújik át apa is a szűk alagúton, hogy igazgatja kisfiát, hogy még jobban végezze a gyakorlatokat, milyen büszkén mutatja a kislány a nagymamájának, hogy ő már ezt is tudja és, hogy ragyog a hála a gyerekek szemében, amiért most ők a legfontosabbak anyának, apának, mamának, nagynéninek, testvérnek. Családi füzetet készítettek szülők és gyerekeik együtt, amelybe kézlennyomatok, családi kedvenc ételek, családi fotók meg egyéb fontos dolgok kerültek. A tevékenységeink végén elkészült a sok kis család nagy családi címere, ami most is ott díszleleg óvodánk folyósójának ékességeként, hogy bárki megcsodálhassa.

Február a farsang és a bolondozás ideje. Kihagyhatatlan. Az idén a Református Kollégium Halacska csoportjával együtt maskaráztunk és üztük a telet. Akkora zajtól

amikorát mi csaptunk jókedvünkben - hála Gyuri bácsinak és Anita óvónéninek, akik a zenéről, a buliról és a jókedvről gondoskodtak -, a tél lélekszakadva kellett volna elrohanjon. Eleinte úgy tűnt, hogy produkciónk sikeres volt, de sajnos utólag kiderült, hogy a tél még vissza-vissza kacsintott. Hála a kitartó hangzavarunknak, meg Robika nagy felefedezésének, miszerint neki van hangja, és nem is akármilyen..., júniusra végleg sikerült elűzni a hideget. Mi már csak tudjuk, hogy jó munkához idő kell.

Márciusban a dési ovisok látogattak meg bennünket.

Együtt kézimunkáztunk, játszottunk. Júniusban ők hívtak vissza minket. Egy csodálatos napot töltöttünk nálunk. Királyi fogadtatásban volt részünk. Nemcsak az óvónéni és a gyerekek, de a gyerekek szülei is aktívan bekapcsolódtak a fogadásunkba és a tevékenységek megszervezésébe. Egyik anyuka a nyomdát mutatta be nekünk. Megláttuk, hogyan készülnek a papírmappák, hogyan nyomtatnak könyveket, készítenek ajándéktasakokat, díszes kartondobozokat, Pistukánk meg azt is megtudta, hogyan kell egy másodperc alatt koromfeketére festeni a kezét valamivel, ami csak petróleummal jött le róla...de ezt a titkát nem osztotta meg senkivel. Úgyhogy egy rejtély még megfejtésre vár. (folytatás a köv. oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

Egy másik gyerek szülei udvarukra hívtak meg bennünket, ahol megsimogathattuk a család két kis bociját, vakargathattuk a malackák füle tövét, megetethettük cumisüvegből, lovat, nyuszt, csibéket simogathattunk, biciklizhettünk. Visszatérve az óvodába a szülők finom ebéddel vártak. Köszönjük nektek drága dési barátaink. Soha nem felejtjük el nektek ezt a szép napot!

Májusban a széki ovisok is meglátogattak bennünket, akikkel jól szórakoztunk. Nagyon örültünk, hogy az idén több óvoda is felkeresett bennünket, és mind a pedagógusok mind pedig a szülők fontosnak tartották, hogy gyerekeik minél hamarabb megismerjék és elfogadják a másságot, mert „mindannyian mások vagyunk, bár egyben másban hasonlítunk”.

Büszkén álltunk ovisaink mellett a június 5-i

dramatizálási versenyen, amit a román hallássérült óvodában szerveztek meg, és Kolozsvár speciális óvodái, valamint egy magánóvoda gyerekei mutattak be rövid kis előadásokat, mesedramatizálásokat. A mi óvodánk az Óriásretek mesével, közismertebb nevén „Nagyapó répája”-val állt színpadra. Látszott, hogy a gyermekek számára érthető és nagyon kedvelt volt a mese, mert nagyon élményszerűen adták elő. Gratulálunk gyerekeinknek, büszkék vagyunk rájuk.

Az elején még azt hittem, hogy dióhéjban mesélek az óvodai eseményekről, ami végülis igaz, csak a dió túl nagy...

Eseménydús vakációt kívánok az óvoda népes munkaközösségének nevében. A szeptemberi viszontlátásra!

SZERETJÜK A TISZTA KOLOZSVÁRT!

PÉNTEK ENIKŐ
nevelőtanár, a program koordinátora

A tavalyihoz hasonlóan iskolánk idén is részt vett a „Szeretem a tiszta Kolozsvárt” elnevezésű versenyben, huszonöt kolozsvári iskolával közösen. A projektet a polgármesteri hivatal szervezte kis- és középiskolások számára, a cél a környezet iránti szeretet, törődés, védelem kialakítása volt. A versenyben résztvevő tanulók, környezetóvó magatartásukkal, példát mutattak nemcsak iskolatársaiknak, hanem a felnőtteknek is. A projekt két próbából állt:

1. Takarítási akció az iskola udvarán, kertjében és a kerítésen kívül eső zöldövezetben,
2. Újrahasznosítható anyagok gyűjtése.

A versenyben iskolánkból az előkészítő osztály, valamint a II., IV.A, VI.A és VIII.B osztályok tanulói ügyeskedtek, nevelőtanáraik irányításával. A Környezetvédelmi Világnap alkalmából, június 5-én tartották meg a projekt befejező ünnepségét, amikor díjazták az iskolákat a Sétatéren. A Kaszinó előtti téren a résztvevők színes lufik százait engedték fel az égbe. A verseny díjait Emil Boc polgármester nyújtotta át, iskolánk ingyen csónakázhatott a sétatéri tavon. Az ünnepség jól megérdemelt fagyizással és egy rövid műsorral zárult, amelyen különböző iskolák tanulói léptek fel énekkel, tánccal.

Ezúton szeretném megköszönni a lelkes kollégáknak és szülőknek, hogy résztvettek a papír- és műanyag palackok gyűjtésében, remélem jövő évben is segítségünkre lesznek.

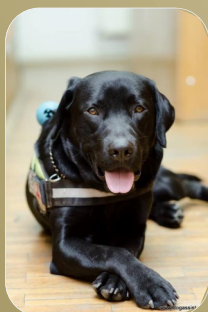
A négylábú tanársegéd

Állatasszisztált terápia iskolánkban

BARTALIS CSILLA
gyógypedagógus

Iskolánk autizmussal élő diákjai különleges négylábú vendéget fogadtak, Best. Ő egy terápiás kutya-engedélye van a belépésre különböző intézményekbe (iskolákba, kórházakba), hogy részt vegyen a terápiás foglalkozásokon. Egy megbízható, barátságos állat. Gazdája George Mosoia, a Dog Assist Egyesület elnöke

szívesen fogadta az érdeklődést. Tapasztalatai alapján az állatasszisztált terápia eredményei jól lekövethetőek, látványosak, viszont mint a legtöbb tevékenység hosszú távon hozza meg a legnagyobb sikereket. Iskolánk és az egyesület egyaránt reméli, hogy a jövőben programszerű együttműködést tarthatunk fenn.

Az idei évben két találkozót tartottunk, amelyek célja elsősorban a gyerekek szoktatása volt. Előtérbe került a simogatás és a játék. A gyerekek meg kell tanulják felismerni a kutya reakcióit, és hagyni kell őket megbizonyosodni arról, hogy nincs mitől tartani. Minden gyerek maga döntötte el, hogy mikor lép kapcsolatba a kutyával és hogyan. Egy-egy foglalkozás negyven perc, ahol jelen van a tanár és a kutya felvezetője, George. A tanár irányítja a helyzetet, rövid utasításokat ad a gyerekeknek, George a kutyával dolgozik. Folyamatosan fenntartja a figyelmét, vigyáz arra, hogy számára is kellemes élmény legyen. Ez egy igen intenzív tanulási helyzet a gyerekeknek, ha már

túl vannak a bizonytalanság, ismerkedés fázisán. Amellett hogy a kutya nagymértékben leköti a figyelmüket, meg kell hallgatniuk a különböző utasításokat, és végre kell

hajtani a kijelölt feladatokat. Általában a tevékenységek szorosan kötődnek a kutyához (meg kell számolnia a lábait, fel kell olvasson neki egy sort, utasítást kell adnia a kutyának), melyek segíthetik a kommunikációt, az önkifejeződést, a számolási, olvasási képesség fejlesztését. Ezek természetesen minden gyerek esetében egyéni célkitűzések. Ami minden esetben megvalósul, hogy a gyerek megtanulja kívánni a sorát, fokozottan figyel a szabályokra, hiszen a kutyát mint egy pozitív motivációt bármikor kivethetjük a helyzetből és ők nem akarják átélni ezt a veszteséget. Segít a autoagresszív viselkedés és a tikkek fokozatos leépítésében.

Az állatasszisztált terápia során a kutya egy kapcsolatot, hidat képez a gyerek és terapeuta között. Segít játékosan kialakítani azt a bizalmi légkört és motivációs környezetet, ahol a gyerek jobban együttműködik. Reméljük, hogy létrejön egy hosszú távú program, ahol majd a tanulási, fejleszthetőségi lehetőségek átalakulnak majd egy-egy tevékenység erejéig, és következő lapszámban már komoly eredményekről számolhatunk be.

A váci Cházár András EMGYI vendégei voltunk

BAZARÁTH TÜNDE
gyógypedagógus

Május 13-15 között került sor Vácon, a magyar nyelvterület legrégebb, 1802-ben Cházár András által alapított siket iskolában a XXXIII. Borbély Sándor Tanulmányi Versenyre.

Borbély Sándor erdélyi származású nemesi család tagja, aki a nagymultú váci intézet igazgatói tisztét töltötte be 1899-1924 között.

Idén iskolánk tanulói is meghívást kaptak a versenyre. Tanulóink 5. osztályos matematika, 7.

osztályos komplex anyanyelvi ismeretek és 8. osztályos komplex természetrajzi ismeretek kategóriában indultak.

Mihály Attila 5. osztályos matematika kategóriában III. díjat nyert.

A versenyek minden kategóriában nagyon összetett, átfogó ismereteket igénylő, kompetencia (képesség alapú) feladatokat tartalmaztak: szövegértési, nyelvtani, matematika, fizika, kémia, földrajz, logikai részképességekre egyaránt szükség volt a feladatok sikeres elvégzéséhez.

Jóllehet az anyaországi tanmenet sok mindenben

eltér az erdélyi, romániai tananyagtól, diákjaink a lehetőségekhez mérten derekasan helytálltak a versenyen.

A szervezők gondos és szeretetteljes munkájának köszönhetően rutinosan eligazodtunk a kétszáz éves iskola palotaépületében és a mesés építészeti

belvárosban.

Fontos megemlítenünk, hogy kolozsvári iskolánk alapításában 127 évvel ezelőtt lelkes váci tanárok vettek részt, akik megalapozták, a máig folyó siketoktatást.

Köszönjük a szervezőknek a meghívást, a szép és

tartalmas programokat a verőcei kalandparkban, a budapesti Néprajzi Múzeumban és Vác történelmi belvárosában ! Gratulálunk a nyerteseknek!

Hidroterápia halmozottan sérült és hallássérült gyermekeknek

APRÓ ROZÁLIA
gyógytornász

A MOL Gyermekgyógyító programjának 2014-es pályázati kiírásán iskolánk "Hidroterápia Halmozottan sérült és hallássérült gyermekeknek" c. projektje pozitív elbírálásban részesült, így iskolánk tíz 5 és 12 év közötti diákja vehetett részt 2015 februárja és júniusa között 30 terápiás foglalkozáson, Maniu Adrian Dragos, Apró Rozália gyógytornászok, Simon Tünde és Fodor Ágnes gyógypedagógusok vezetésével. A foglalkozások a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Universitas Uszodájának kismedencéjében zajlottak, heti két alkalommal. Munkánkat a Babeş-Bolyai Tudományegyetem 10 önkéntes

gyógytornász hallgatója segítette.

A víz és az úszás jótékony hatásait kihasználva célunk a motoros képességek fejlesztése, a vízben és a mindennapi tevékenységekben való függetlenedés és ezáltal az önértékelés az önbizalom fejlesztése.

A víz eltérő fizikai, termikus tulajdonságai olyan komplex hatásokat biztosítanak a vízben tartózkodó személy számára, melyek egyéb körülmények között nem tapasztalhatók. A vízben végzett mozdulatok általában kevesebb erőt kívánnak, állandó egyensúlyozásra

készítetnek, különös tapintási, akusztikus és vizuális élményt nyújtanak. Mindezek különleges élményt jelentenek, olyan lelki, pszichés állapotot, melyek aktivizálják a gyakorlást, tartós pozitív élménnyé teszik a

vízben való foglalkozásokat. A vízben úgy mozoghatunk, ahogyan sehol máshol.

A vízben vannak olyan jellemző mozgások lehetőségek, amelyeket csak a víz tesz lehetővé. Például a vízbe belemerülhetünk, a vízbe bele lehet ugrani, a víz színén tovaladhatunk, úszhatunk, a vízben a mozgást nemcsak két irányban, hanem háromban is végezhetjük.

Mozgáskorlátozottság esetében a mozgásszervrendszer megváltozott működése, a módosult funkcionális képességek befolyásolása a vízben végezhető foglalkozások útján, sokrétű és többirányú foglalkozási formát jelent. A hidroterápia fejleszti az alap motoros funkciókat, normalizálja az izomtónust, növeli az izomerőt, pozitívan befolyásolja az ízületi mozgásokat, fejleszti az egyensúlyt és a koordinációt. A vízben szerzett tapasztalatokkal, élményekkel javítja a funkcionális képességeket: a testtartást, a lokomóciót, a vízben és szárazföldön végzett mozgások tervezését. A légzéskontrollal javítja a vitálkapacitást, a légzés ritmusát, a beszédprodukciót.

(folytatás a köv. oldalon)

A Halliwick módszeren alapuló hidroterápia légzésgyakorlatokkal, a félelem leküzdésével szoktatja hozzá a gyermeket a vízhez miután az egyensúly ellenőrzésével a hason és háton való lebegést tanítja és a végén ezekből a lebegő helyzetekből segíti a vízben való előrehaladást, az úszáshoz szükséges mozgások elsajátítását.

A 30 terápiás foglalkozás végéhez közeledve nem kis sikerekről számolhatunk be: minden gyermek tud víz alá merülni, kontrollálni képes a légzését, a vízben végzett mozgásaik nagymértékben függetlenedtek, a csoport nagy része már biztonságosan mozog a vízben, nem igényel állandó felügyeletet, sokan önállóan lebegnek hason és háton, bukfenceznek előre-

hátra víz alatt, hason és háton siklanak a vízen, néhányan már az úszáshoz szükséges lábtempót is elsajátították. Nem elhanyagolható, hogy a foglalkozások nagyon jó hangulatban zajlottak, a gyermekek nagy örömmel vettek részt a foglalkozásokon

és a mindennapi viselkedésükben is pozitív változásokat figyelhattunk meg.

A terápiában a következő gyermekek vettek részt: Antal József, Gál Erik, Fonbank Krisztián, Tamás Levente, Kun Melinda, Ádám Attila, Hidi Beáta, Fazakas

Noémi, Pataki Boróka, Angi István. Betegség esetén négy gyermekkel (Lőrincz László, Tankó Zsófia, Deák Zita, Farkas Marius) pótoltuk a hiányzókat.

Köszönjük a MOL-nak és a Közösségért Alapítványnak az anyagi támogatást, az önkéteseinknek a terápiás folyamatban nyújtott segítséget.

Csak tiszta forrásból

ILYÉS IRÉN pszichológus
projektfelelős

Iskolánkban január végén zárult a *Csak tiszta forrásból* elnevezésű projekt, amelyet az az igény hívott életre tavaly októberben, hogy a tanulók oktatása és fejlesztése mellett a nevelésre is nagyobb hangsúlyt fektethessünk. E projekt keretén belül többféle tevékenységet sikerült megvalósítanunk, hála a

Bethlen Gábor Alapnak, akik finanszírozták projektünket. Az iskola néhány tanára egy hétvégét felölelő élménypedagógiai képzésben részesült, az ott elsajátítottak alkalmazása pedig szintén az iskolánkba járó gyerekek kompetenciáit és érzelmi intelligenciáját

fejleszti.

A projekt keretén belül iskolánk 50 tanulója látogatott el, összesen tíz alkalommal a kolozsvári Szilaj lovastanyára, ahol az állatsimogatás, a lovaglás,

az íjászat feledhetetlen élményt nyújtottak a gyermekeknek. Amikor a természetben voltak, eltűntek az esetleges feszültségek, a szorongások, helyet engedve ezáltal az önmaguk, saját tetteik, illetve társaik iránt érzett felelősségtudatnak, illetve a bizalom alkalomról-alkalomra erősödő érzésének.

Az elmúlt hat hónapban a támogatást felhasználva javíthattunk bentlakásunk felszereltségén is, oly

módon, hogy az alkalmas legyen akár különböző hétfégi játékos tevékenységek szervezésére is. Olyan ülőgarnitúrákat vásároltunk, a fiú-, illetve leányháló előterébe, amelynek darabjai igény szerint átalakíthatóak, kombinálhatóak. Alkalmasak ülésre, alvásra is természetesen, de csoportos mesehallgatáshoz, mozgásos játékok lebonyolításához, társas játékokhoz megfelelő teret is be lehet rendezni segítségükkel.

(folytatás a köv. oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

A tanyán szerzett tapasztalatokat igyekeztünk használható, rendszerezett tudássá alakítani. Olyan játszóházas tevékenységeket szerveztünk, melyek során a figyelem, a térbeli- és vizuális észlelés, a nagymozgások, a szem-kéz koordináció, finommotorika, a térbeli orientáció fejlesztése mellett használniuk kellett a lovakkal, lovaglással, magyaros hagyományokkal kapcsolatos ismereteiket is.

Jó hír, hogy a projekttel nem zárultak le a tevékenységek, ugyanis a Bethlen Gábor Alap újra meghívott minket pályázni, így ősztől folytathatjuk majd a tevékenységeket a Szilaj Lovastanyán, lehetőséget adva

ezáltal azoknak a tanulóinknak is, akik idén nem vehettek részt ezeken a tevékenységeken!

Hallássérült diákok országos tantárgyversenye

BLAGA JÚLIA
gyógypedagógus

Április 6-9 között Focșaniban, a Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă (CSEI) "Elena Doamna" nevű iskolában került sor a hallássérült diákok számára, Tanügyminisztérium által szervezett országos tantárgyversenyre.

A versenyre 13 speciális iskolából több mint 100, VII.-VIII. osztályos diák jelentkezett, akik négy tantárgyból mérték össze tudásukat: román nyelv, matematika, képzőművészet és informatika.

Iskolánkat 3 diák képviselte: Páll Krisztina és Bodoki Ervin (VIII.o) illetve Siklódi Róbert (VII. o)

Nagy örömünkre Bodoki Ervin (VIII.o) matematikából III. díjat nyert, másik két tanulónk ugyancsak szép eredményeket ért el.

A megmérettetések délelőtt zajlottak, délután sportversenyekre került sor. Diákjaink itt is ügyeskedtek: Siklódi Róbert asztaliteniszben I.díj, Páll Krisztina akadályversenyen II. díj, Bodoki Ervin sakkbán III. díjazott lett.

A szervezők tartalmas programot kínáltak a verseny résztvevőinek: kirándulásokat, múzeumlátogatásokat. Meglátogattuk az Oituz-i és Mărașești-i mauzóleumokat, a Természettudomány és az Egyesülés múzeumát Focșaniban.

Gyermektől gyermekig az utazótanárral

PÉTER ILDIKÓ
utazótanár

(az alábbi írás egy beszélgetés kivonata - a teljes interjú a Magyar Köznevelés folyóiratban jelent meg 2014 decemberében. Az interjút Kerekes Edit készítette kolleganőnkkel)

Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, kolozsvári utazótanárok, hogy mind egy-egy iskolában tanítunk, vagyis tulajdonképpen nem is utazunk. A Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolájának alkalmazottai vagyunk, munkánk a többségi oktatásban tanuló speciális nevelési igényű gyermekek számára nyújtott szolgáltatás. Olyan gyerekekkel foglalkozunk, akik tanulási, alkalmazkodási, viselkedésszavarral küszködnek. Diszlexia, figyelemzavar, diszkalkulia, hiperaktivitás, ezek a mi eseteink többnyire, de előfordulhat autizmus is. A tanító észreveszi, hogy a gyermek nem tud alkalmazkodni, nem tudja a szabályokat betartani, nem tud figyelni, vagy nehezen tanul, nem képes elsajátítani a betűket, nem tanul meg olvasni, számolni. Mikor e problémák jelentkeznek, akkor a pedagógusok ezt jelzik nekünk. Felmérjük a gyermek részképességeit, és azokat a területeket, ahol a gyermek lemaradást mutat, elkezdjük fejleszteni. Értesítjük a belső bizottságot, ott pszichológus, orvos, gyógypedagógus újra megvizsgálja a gyereket, javaslatot tesznek arra vonatkozóan, hogy milyen oktatási intézmény megfelelő az adott gyerekeknek. A szülő beleegyezése nélkül természetesen semmi sem történik. A mi célunk az, hogy a gyermek mindig a számára megfelelő oktatási formában tudjon tanulni, ha lehet, akkor a többségi iskolában. Az óráink fele arról szól,

hogy bent az osztályban segítünk. Tehát úgymond lefoglaljuk a speciális nevelési igényű gyermekeket, figyelünk arra, hogy ők is részt vegyenek az osztály körforgásában, figyeljenek a tanítóra, végezzék el a feladatokat. Mindez diszkrétan történik, mellette állunk, halkan adunk neki utasításokat, segítünk ott, ahol

lehet, ahol elakad. Ez azért jó, mert a gyerekek megszokják, hogy bent van még valaki, aki nem idegen, azért jött, hogy segítsen. Az óráink másik felét az egyéni foglalkozások képezik. Ebben az esetben a figyelem kizárólag egy gyerekre fókuszálódik. Hatalmas előnye, hogy a gyerek erősségeit és gyenge pontjait alkalmunk nyílik megismerni, és testre szabott feladatokat tudunk számukra biztosítani. Egyéni órán a tanulók jobban figyelnek, a feladatvégzés hatékonyabb. A mi gyerekeink nagyon szeretnek egyéni foglalkozásra a kabinetbe jönni. Kellemes környezetben lehetnek, és nem úgy zajlik egy tanítási óra, mint az osztályban. Bemelegítő játékokat tartunk, játszunk kirakóst, memóriajátékot, valamilyen fejlesztő játékot, majd konkrétan áttérünk a tanulásra. Ez nem azt jelenti, hogy az iskolai anyagot folytatjuk, hanem képességfejlesztő feladatlapokkal foglalkozunk, játékba beágyazva próbáljuk a megtanítandó vagy gyakorlandó dolgot elsajátíttatni, természetes, hogy ez számukra vonzó. Meg tudunk tenni olyan dolgokat, amelyeket az osztályban nem mindig lehet megvalósítani. Még mindig elég nagy a tananyag, rohani kell vele, nincs elég idő az elmélyítésre, és ezeknek a gyerekeknek ez borzasztó rossz és nehéz. Sokkal több időre van szükségük ahhoz, hogy elmélyítsék azt az anyagot, hogy megértsék. Ez nagyon nagy

tűrelmet igényel a tanító részéről, aki nagyon jól látja, hogy ez a gyerek le van maradva, nem tud lépést tartani. Egyre inkább próbálnak alkalmazkodni ehhez, differenciáltan adják nekik a házi feladatot is. Ellenkező esetben, ha túlterheljük, ezzel iskolaundora lesz, feladatundora. Megváltoztak a nevelési elvek, túl kevés az idő, amit a gyerekekre tudnak fordítani a szülők, és úgy látom, hogy egyre több a problémás esetünk. Nagyon sok helyzetben azt látom, hogy a szülőknek nincs elég ideje foglalkozni a gyerekekkel, és a teljesítménye elkezdi hanyatlani, akkor szükség van a támogatásunkra. Nyolcadikos korig vehetünk gyerekeket egyéni foglalkozásra, de az a tapasztalatom, hogy minél hamarabb kezdjük, minél korábban beavatkozunk, annál biztosabb, hogy a gyerek egy idő után egyedül is be tud illeszkedni, egyedül is tud tanulni,

nem lesz szüksége állandó és folyamatos támogatásra. Már előkészítő osztálytól kezdjük a gyerekekkel való foglalkozást, mert ez az az időszak, amikor leghatékonyabban be tudunk avatkozni annak érdekében, hogy a problémák ne váljanak súlyosabbá. Nagyon sok iskolának nincs segítő pedagógusa, folyamatosan kell igazoljuk, hogy ránk tényleg nagyon nagy szükség van. Ha egy tanítónak van egy osztályban két problémás gyereke, az nagyon sok energiát igényel a részéről, mert velük differenciáltan kell foglalkoznia felkészülésben is, az óra lebonyolításában is, a munkájukat ezek a gyerekek nehezítik.

Egy utazótanár 12 gyerekkel tud hatékony és minőségi munkát végezni, ennyit engedélyez a törvény. Nálunk az iskolában mintegy 15-20 azok száma, akiknek segítségre lenne szükségük. Nagyon komoly szakmai vita tárgyát képezte köreinkben, hogy mi a teendő, ha a problémás gyermekek száma meghaladja az előírt létszámot. Az

egyéni foglalkozásoknak is megvan az ütemterve, ami szerint haladunk annak érdekében, hogy a tanuló előrehaladását nyomon tudjuk követni. Reális célokat tűzünk ki, amiket meg szeretnénk valósítani a tanév végéig. A betűk tanulásakor a tanultak elmélyítésére nagyon nagy hangsúlyt fektetünk. Nemcsak leírjuk a betűt, hanem lisztbe, homokba beleírjuk, megformázzuk

gyurmából, kialakítjuk fonalból, kivágjuk papírból. Mikor biztosak vagyunk benne, hogy sikerült elsajátítani, csak akkor jöhet a következő betű tanítása. Nem könnyű a dolguk a tanítóknak sem, de ragyogó megoldásokat találnak az osztályban is a speciális nevelési igényű gyermekek igényeinek kielégítésére. Ez azért nehéz feladat, mert az osztály többi

tagjával meg kell értetni, el kell fogadtatni, hogy annak a tanulónak időnként miért jár megkülönböztetett figyelem vagy kevesebb házi feladat. Az esetek súlyossága és specifikuma határozza meg. Vannak gyerekek, akik valami trauma miatt például időszakosan nem tudnak megfelelően teljesíteni, de ha egyéves munka után a helyzet

javul, és ezt a tanító is így látja, akkor kikerülnek a programból. Aki harmadik osztályban még nem tud jól olvasni, nem tud írni, nem tudja összeolvasni a betűket, nem tud számolni, azzal a gyerekkel, ha lehet, nem heti egy órát töltünk egyénileg, hanem kettőt vagy hármat. Ha a gyermeknél fennálló zavarok olyan jellegűek, hogy a tömegoktatásban segítő pedagógus közreműködésével orvosolni lehet a problémát, akkor a szülők az esetek túlnyomó többségében beleegyeznek a fejlesztésbe. Ha a probléma súlyossága a speciális iskolába való áthelyezést követelné meg, akkor bonyolultabbá válik a helyzet. Egy szülőnek sem könnyű ezt elfogadni, ezzel megbirkózni. Nagyon alapos felvilágosítást kell nekik adni, minimum egy-másfél óra egy ilyen interaktív megbeszélés. Alaposan és tárgyilagosan megbeszéljük a szülőkkel a fennálló problémát, nem ítéletet mondunk. Elmondom, hogy mit tapasztaltam, megkérdezem, ők mit látnak, milyen utat találunk közösen, vannak-e más szakemberek, akiket szeretnének bevonni a fejlesztésbe. Próbálom elmagyarázni, mi lenne a legjobb a gyerekeknek, mi a megfelelő oktatási forma a gyerek számára.

Időt kapnak arra, hogy meggondolják, mérlegeljenek. A szülők felkészültsége, a mássághoz való hozzáállása, a nevelési elvei mind meghatározzák, hogy milyen döntés születik. Van szülő, aki megérti, hogy mi a probléma, de nem akarja elfogadni, inkább úgy dönt, támogatja a gyereket, hogy megmaradhasson a többségi iskolában, ne kelljen onnan kiemelni. Van, aki határozottan elutasítja, nem fogadja el, hogy a gyereke nem tud helytállni, akkor sajnos nem tehetünk semmit, mert a szülők döntése a meghatározó elsősorban. Havonta egyszer módszertani megbeszéléseink vannak a román kollégákkal együtt. Ugyanakkor szolgáltatást teljesítünk az anyaiskolában, havonta kétszer, olyankor nem tartunk órákat, csak szünetben felügyeljük a gyerekeket, ilyenkor is alkalmunk van megbeszélni tanártársainkkal, feletteseinkkel a problémás eseteinket. Nagyon szívesen segítünk egymásnak, mindenki másféle gyerekekkel találkozik, másféle tapasztalatai vannak, sok értékes dolgot tanulunk, ha ezeket megosztjuk egymással. Továbbá kérhetünk esetmegbeszélést a gyógypedagógusokból, pszichológusokból álló szakmai bizottságtól is. És hogy akkor végül is hol utazik az utazótanár? Elvileg iskolából iskolába, hiszen feltételezések szerint 12 speciális nevelési igényű gyermek csak 5-6 vagy ennél is több iskolából gyűlhet össze. Egy egészséges oktatási rendszerben ez talán így is van. Nálunk a tapasztalat teljesen mást mutat, s ez talán éppen azt jelzi: alighanem maga az oktatási rendszer szorul utazótanára.

Mutasd meg!

MIKLÓS GYÖRGY
vallástanár, Jelelő Kórus vezető

A siket emberek, gyermekek jelnyelven kommunikálnak legszívesebben, mert ez az ő anyanyelvük. Ebből az átlagember csak holmi hadonászást és grimaszolást lát jó esetben, ha figyel. Mert legtöbbször nem figyel. Inkább félrenéz, átnéz felettük, esetleg

sajnálja. Ha egy kínaival találkozunk, eszünkbe sem jut sajnálni azért, mert kínaiul beszél. Pedig egy vak hangot nem értünk belőle. Sokkal többet értenénk a siketek jelnyelvéből, ha figyelnénk.

És akkor itt jön be a képbe a Jelelő Kórusunk. Az a néhány gyermek, akik színpadra állnak és jelnyelven adják elő a dalt. És mert színpadon állnak, figyelnek is rájuk az emberek. Megmutatják: magukat, nyelvüket, kultúrájukat. De ennél sokkal többet is, annak, aki tényleg figyel rájuk. A szívüket, a lelküket is megmutatják, őszintén, nyíltan, ravaszság-mentesen. Mert ők ilyenek. Így élnek, így beszélnek, ezt mutatják meg.

Immár második éve létezőnk és elmondhatjuk, szép évet zárunk újból, remek fellépésekkel. Már ősszel meghívást kaptunk a János Zsigmond Unitárius Kollégium hétfő déli elmélkedésére. A Mikulás és a Karácsony közeledtével megtanultuk a „Csendes éj” népszerű dalt négy nyelven énekelve. Ezzel léptünk fel a „Kolozsvár teker” (Clujul pedaleaza) Egyesület által szervezett

Mikulás ünnepségen, az új Sportcsarnokban. Ez annyira elnyerte az emberek tetszését, hogy a Kolozsvári Televízió felkért minket, hogy vehesse fel ezt és még egy karácsonyi dalt, amiket be is mutattak műsoraikban.

Az újév első fellépése az Unitárius Tanácsteremben volt, a Hiterősítő Ökumenikus imahét alkalmából. Majd következett a már szinte „hagyományos” Március 15. Fellépés a KMDT szervezésében, Mátyás király szülőháza előtt.

Az év kiemelkedő eseménye Iskolánk számára Weisz Fanni magyarországi siket szépségkirálynő és esélyegyenlőségi aktivista látogatása volt a a „3 Iskola Találkozó” alkalmából.

Fanni egy remek előadást-bemutatót tartott a teltházas Báthory-díszteremben, és ez alkalomból fellépett mind a szegedi, mind a mi kórusunk. A végén pedig, két dal erejéig a két kórus együtt mutatott be két dalt, teljes zenekari kíséret mellett, melyet a „Gitar East” Egyesület biztosított.

Az Alma Együttes dalának a refrénét pedig megtanították az egész teremnek, és akkor mindenki együtt jelezte, hogy „Mutasd meg mekkora a szíved/ Mutasd meg milyen szép a mosolyod/ Milyen is az igazi ölelés/ És kezded emeld fel az égig”, és a 300-350 ember

keze egyszerre lendült fel a mieinkkel, leírhatatlan, katartikus élmény volt. Csoda-Pillanat, vagy egy pillanat Csoda. Olyan Pillanat, amikor eláll a lélegzeted, amilyenért valóban érdemes élni, dolgozni.

És ezen dolgozunk továbbra is, Bíró Andrea karvezető kollégámmal együtt (köszönet neki a mindenkori segítségért), hogy minél több helyen, minél több embernek tudják megmutatni...

Az iskolai év utolsó fellépése (persze, az évzáró ünnepséget leszámítva) a Könyvhéten volt, ahol rendszerint valamelyik délelőtti műsor a különféle iskolák diákjainak a fellépése. Ott is megmutatták gyermekeink. Mert a Jelelő Kórus ezért van, hogy

megmutassa, hogy az embereket érzékenyebbé tegye, hogy elfogadtassa azt az emberekkel, hogy ők csak egy másik nyelvet beszélő csoport, aki megmutatja, milyen nagy a szíve, és milyen szép a mosolya. És ezen dolgozunk továbbra is, Bíró Andrea karvezető kollégámmal együtt (köszönet neki a mindenkori segítségért), hogy minél több helyen, minél több embernek tudják megmutatni...

Szülőföldem Erdély/Mesés Székelyföld - in memoriam Orbán Balázs

KONCZ-MÜNICH ANDRÁS
képzőművész

Iskolánk képzőművészeti téren is minden évben képviselteti magát különböző eseményeken, rendezvényeken, hiszen sok tehetséges, alkotni

vágyó fiatallal dolgozom, akik örömmel jönnek velem egy-egy kiállítást megnézni, vagy versenyeken résztvenni. Az idei tanévban, akárcsak a tavaly, az Aranyecset

Tehetséggondozó

Műhely, az Erdélyi Magyar Művészpedagógusok Egyesülete és az Apáczai Galéria *Szülőföldem Erdély/Mesés Székelyföld - in memoriam Orbán*

Balázs című pályázati felhívásának eleget téve, iskolánkat Gál Zsolt, Moroz Sandra, Székely Tímea, Deé Orsolya és Magyar Magdi Marika képviselte. Az idei verseny két nyertese a tavalyihoz hasonlóan Deé Orsolya és Magyar Magdi Marika. Gratulálunk nekik!

Kulinária a Kozmutzában

BIHARI KATALIN
gyógypedagógus

Ebben a tanévben, minden második pénteken, a VI.A. osztálynak lehetősége volt részt venni egy nagyon örömteli és érdekes foglalkozáson: gasztronómián. A foglalkozások alatt sok finom süteményt, tortát és több ország specialitásait kipróbálhattuk. Sütöttünk palacsintát, készítettünk spagettit, bruschettát, görög salátát, kínait és sok más finomságot is.

A várakozás minden héten nagy volt. A foglalkozásaink három fázisban zajlottak: gasztromese olvasásával kezdtük, amelyet a menü kigondolása, valamint adott esetben a hozzávalók megvásárlása, majd az elkészítés követett.

Nagyon jó volt együtt lenni, az új konyhában tevékenykedni és a sok finomságot elfogyasztani. Megtanultunk késsel vágni, reszelni, foghagymát törni, tésztát kavarni, palacsintát levegőbe megfordítani és nagyon sok más konyhai trükköt.

Meg szeretnénk köszönni osztályfőnökünknek, Zsoldos Zsuzsa tanárnőnek és Oros Boglárka nevelő tanárnőnek a segítségét, valamint szüleink nyitottságát és hozzájárulását ahhoz, hogy ilyen jól érezhettük magunkat.

Recept

POHARAS ÁLOMDESSZERT

Hozzávalók:

20 dkg mascarpone krémsajt
10 dkg joghurt
10 dkg porcukor
egy pici citromlé
egy maréknyi gabonapehely
1 kg eper

Az epret felszeleteljük, majd a poharak aljába tesszük, és rászórjuk a gabonapehelyt. A mascarpone, joghurtot és porcukrot összekeverjük, majd ízlés szerint citromlevet adunk hozzá. A krémet az eperre és gabonapehelyre öntjük és megszórjuk a megmaradt eperrel.

Elsőáldozás 2015

Ebben a tanévben is különleges esemény tanúi voltunk június 7-én a kisbácsi római katolikus templomban. Iskolánk két tanulója, *Ádám Attila* és *Fazakas Noémi* II. osztályos tanulók az első szentáldozás élményében részesülhettek.

A szülők, keresztszülők és rokonok jelenlétében az elsőáldozók hitükről és tudásukról tettek bizonyosságot Kovács Árpád plébános úr irányításával. Érezhető volt a jelenlévő hozzátartozók meghatottsága, látva a gyerekek aktív részvételét.

Az esemény ünnepélyességét fokozta a kisbácsi egyházközség vendégszeretete, valamint az iskolában a rokonok és tanárok körében elköltött ebéd.

Iskolai felkészítőik: Kercsó Margit és Babós Csengele nevelőtanárok, Sipos Ildikó nevelő

Meghódított(uk) az egri vár(at)

BOLGÁR BRIGITTA
aligazgató

KERCSÓ MARGIT
nevelőtanár

Idén áprilisban az egri Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény meghívására iskolánk diákjai is résztvettek a *Nyuszi, hopp–Hallássérült és Beszédfogyatékos Gyermekek Országos*

Ügyességi Versenyén. Lelkes kis csapattal ékeztünk, és tettünk meg minden tőlünk telhetőt a siker érdekében. Ha nem is hoztuk el az első helyet, csapatunk tagjai: Deé Orsolya (V.o), Deák Zita, Hidi Beáta (II.o), Batiz Wilhelm, Kalitka Robert, Semsei Sándor (IV.o) és kísérő

tanáraik elnyerték a legelkebb résztvevőknek kijáró elismerést. Az élmény amelyben vendéglátóink részesítettek felülmúlhatatlan emlékeket jelentenek mindannyiunknak. Köszönjük a városnéző kisbuszos

kirándulást, melynek során megismerhettük Eger város nevezetességeit, a Pumuklit a Gárdonyi Géza Színház előadásában, voltunk termálfürdőben is pancsolni. Nagy élmény volt az egri vár felfedezése: a kazamaták, az ágyuk, a korabeli fegyverek és viseletek, a vármúzeum és még nagyon sok újdonság, amellyel találkozhattunk. A várban felkerestük Gárdonyi Géza sírját is. Mindkét

nap étteremben ebédeltünk, miután még a fagyizás sem maradt el, és sétára is maradt energiánk. Köszönjük az élményt vendéglátóinknak.

A végzősök gondolatai

Erika

Róbert

Ebben az iskolában az volt a legjobb, hogy találtunk barátokat magunknak. Jó volt játszani és kacagni. Nagyon szeretjük a tanároinkat, mert játékkal tanítottak, és ettől az iskola olyan volt, mintha az otthonunk lett volna. Szomorúak vagyunk, amiért el kell menni. Nagyon szeretnénk még maradni, de sajnos nem lehet. Sosem felejtjük el ezt a sok élményt és az iskolánkat.

Jenci

Tünde

Nekiünk az iskola azt jelentette, hogy sok barátot szereztünk, sokat tanultunk, kirándultunk, sokat játszottunk, énekeltünk, nevettünk, fociztunk, de még úsztunk és táncoltunk is. Múzeumokat látogattunk, kirándultunk télen is, nyáron is. Hiányozni fognak az osztálytársaink, barátaink és a tanáraink. Kívánunk nekik boldogságot és szeretetet. A gyerekek pedig tanuljanak sokat, de játszani is szeressenek!

Anita

Kiki

Számunkra az iskola jelentette a tanulást. Sok barátot és tanárt ismertünk meg. Az iskola volt a második otthonunk, és az osztálytársaink mellettünk voltak jóban-rosszban. Most, mikor ballagunk, a tanáraink elengedik a kezünket, mint a madár a fiókáit. Most saját lábunkra állunk, mert új élet áll előttünk. Mindenki nagyon fog hiányozni, és ha tehetjük, még fellátogatunk, vagy legalább telefonálunk. Kedves iskolatársak, most, hogy mi már ballagunk, arra szeretnénk kérni titeket, hogy legyetek szöfögadók és tisztelőttudók, segítsetek a kisebbeknek és a felnőtteknek. Köszönjük, hogy elfogadtatok, szeretettek, és barátságosak voltatok. Nehéz szívvel búcsúzunk, de legalább mikor a levelünket olvassátok, emlékezni fogtok ránk. Nem felejtünk el titeket soha, hisz a szívünkbe zártunk! Az iskolára nagyon vigyázzatok!

Ebben az iskolában volt pár jó pedagógus, akiket nagyon megszerettem, függetlenül attól, hogy tanítottak vagy sem. Nagyon sokat tanultam itt, remélem a következő iskolában is jó lesz. Nagyon tetszett amikor voltam a botanikus kertben, meg amikor a temetőben takarítottunk. Az nagyon jó volt. (Ferike)

Én szeretem ezt az iskolát, az itt eltöltött idő hasznos volt. A tanárokat is szeretem. A FOCI a kedvencem – kedvenc csapatom az FC Barcelona. Szeretem az osztálytársaimat, barátaimat, Benit, Robit és a tornatanáromat, Salagean Mircea bácsit, (Tibike)

Szeretem a tanulást, főleg a matematikát. Szeretem a tanárokat, beszélni velük. Hiányozni fognak nekem. Jó volt a sok utazás és kirándulás. (Ervin)

Szép emlékem marad a sok játék, foci, a sok siker. Szeretem tanulni a románt, osztályfőnökünket, Tündét. A macskákat is szeretem, mint ő. A tanárok, diákok is hiányozni fognak. Sokat viccelődtünk együtt. (Krisztina)

Jó emlék marad a sok kirándulás, sportolás. Most nagy vagyok, ballagok. Más iskolába megyek Budapestre. (Robi)

Diákjaink alkotásaiból

Székely Tímea

Bakó Norbert

Szabó Róbert

Bortos Claudia

Marc Lóránd

Dee Orsolya

Both Loránt

László Miklós

